

**Monitor in het kader van activiteiten
Passend Onderwijs 2010-2011**

WSNS Moergestel Oisterwijk

**Uitgevoerd door
Fontys Fydes en Fontys OSO**

Voorwoord

In het kader van Passend Onderwijs heeft het samenwerkingsverband WSNS Moergestel Oisterwijk (vanuit subsidie project Passend Onderwijs Midden-Brabant) scholen de mogelijkheid geboden om in het schooljaar 2010-2011 te starten met een implementatietraject HGW/1-zorgroute.

Tijdens het implementatietraject HGW/1-zorgroute zijn de deelnemende scholen ondersteund door Fontys Fydes en Fontys OSO middels activiteiten in het kader van de schoolspecifieke invoering van het gedachtegoed (Fontys Fydes) en professionalisering (Fontys OSO).

Als tussentijdse evaluatie is er een vragenlijst verspreid onder de uitvoerende adviseurs van Fontys Fydes om de stand van zaken helder te krijgen.

In dit verslag worden de resultaten van deze vragenlijsten beschreven aan de hand van de conclusies. Tevens worden er aanbevelingen geformuleerd met betrekking tot het vervolg van het traject. In het schooljaar 2011-2012 zullen de deelnemende scholen hun traject voortzetten en er zal een aantal scholen starten met de implementatie van HGW/1-zorgroute.

Tineke van Alphen (Fontys OSO)

Tineke Janssen-de Valk (Fontys Fydes)

Mariken van Roosmalen-Noppen (Fontys Fydes)

Juni 2011

Inhoudsopgave

Verslag van activiteiten initiatief Passend Onderwijs Midden-Brabant mei 2009	4
Bijlagen	
Monitoring implementatie HGW/1-zorgroute	8
Samenvatting vragenlijsten monitoring HGW/1-zorgroute	11
Algemeen	
1. De invoering van HGW/1-zorgroute	
2. Het doorlopen van de fasen	
3. Activiteiten schooljaar 2010-2011	
4. De opbrengsten, bevindingen en ervaringen	
5. Activiteiten schooljaar 2011-2012	
6. Conclusies op schoolniveau	
7. Aanbevelingen op schoolniveau	
Algemene conclusies	19
Aanbevelingen voor het vervolg	20
Offerte WSNS Moergestel Oisterwijk	21

passend onderwijs midden-brabant

Verslag van activiteiten Initiatief Passend Onderwijs Midden-Brabant juni 2011

1. Algemene gegevens

Naam school / organisatie	Samenwerkingsverband WSNS Moergestel Oisterwijk
Adres	Schoolstraat 1 5061 XA
Plaats	Oisterwijk
Contactpersoon	Mevr. R. Janssen
E-mail contactpersoon	swv-mo@hetnet.nl
Tel.nummer contactpersoon	013-523 08 34

2. Titel van het Initiatief.

Samen onderwijs passend maken: Invoering 1-zorgroute in het Primair Onderwijs in Oisterwijk Moergestel.

3. Schets van de doelstelling van het Initiatief

Specifiek	Zorgleerlingen in het basisonderwijs die nu aangewezen zijn op speciaal (basis)onderwijs en binnen het traject van HGPD kunnen worden geholpen in werkveld 1. Leraren van basisscholen die hun basiszorgstructuur willen afstemmen op meer zorgleerlingen middels handelingsgerichte diagnostiek en praktijk.
-----------	--

Meetbaar	Onderzoek naar resultaten bij doelgroep leerlingen. Onderzoek naar welbevinden ouders. Onderzoek naar ervaringen leraren.
Acceptabel	Inzet van de school wordt teambreed gedragen.
Realistisch	Advies van landelijke WSNS+. Sluit aan bij nieuwe zorgstructuur NJI, ZAT en CJG
Tijdsgebonden	Schooljaar 2010-2011

4. Wat zijn op hoofdlijnen de resultaten van de ondernomen activiteiten in relatie tot de gestelde doelstelling.

Met de implementatie van 1-zorgroute worden de volgende doelen binnen de deelnemende scholen nagestreefd:

- Afstemming van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- Vroegtijdig signaleren van leerlingen die extra aandacht nodig hebben.
- Bieden van passende onderwijsarrangementen.
- Vergroten van competenties van leerkrachten.
- Geven van impulsen om de kwaliteit van het onderwijs en de zorg in school te verbeteren.
- Transparant maken en verbeteren van de zorgstructuur in school.
- Goede overgang waarborgen (van peuterspeelzaal naar groep 1, van groep 8 naar voortgezet onderwijs).
- Afstemmen met de schoolexterne zorg en ZAT.
- Afstemmen met de zorg binnen WSNS.

Voor de resultaten van de monitor Passend Onderwijs (juni 2011) wordt verwezen naar de bijlage bij dit document.

5. Zijn doelstellingen bereikt? Waarom wel / waarom niet?

De doelstellingen zijn gedeeltelijk bereikt.

De scholen binnen het samenwerkingsverband WSNS Moergestel Oisterwijk zijn naast het traject HGW/1-zorgroute tevens gestart met deelname aan 'Kind op de gang'. Alle scholen beschikken hierdoor nu over een zorgprofiel.

Voor wat betreft het traject HGW/1-zorgroute is er een start gemaakt met betrekking tot de ontwikkeling van vaardigheden en competenties behorend bij het cyclisch handelingsgericht werken.

Deze vaardigheden en competenties omvatten:

- Verzamelen van leerlinggegevens in het groepsoverzicht en evalueren van het vorige groepsplan.
- Signaleren van leerlingen die extra aandacht nodig hebben.
- Benoemen van onderwijsbehoeften van leerlingen.
- Clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften.
- Opstellen van een groepsplan.
- Uitvoeren van het groepsplan

N.a.v. het traject 'Kind op de gang' beschikt iedere school over een schoolspecifiek zorgprofiel.

Daarnaast heeft men een start gemaakt met:

- Een heringerichte zorgstructuur die aansluit bij de invoering van het handelingsgericht werken. Groepsbesprekingen en klassenconsultaties zijn opgenomen in de jaarkalender.
- De verduidelijking van de verbeteractiviteiten welke in voorwaardelijke sfeer aangepakt kunnen worden ter optimalisering van de kwaliteit van het onderwijs. Te denken valt ondermeer aan: haalbaar en gedegen programma, didactisch handelen van de leraar en klassenmanagement.
- De waarborging van een goede overgang (van peuterspeelzaal naar groep 1, van groep 8 naar voortgezet onderwijs)

- De afstemming van de schoolexterne zorg.
- De afstemming met de zorg binnen WSNS.

6. Implementatie en borging.

Welke activiteiten zijn genomen om ervoor te zorgen dat de resultaten binnen de organisatie geborgd worden?

In het kader van de monitoring is er een digitale vragenlijst verspreid onder de uitvoerende adviseurs van Fontys Fydes om de stand van zaken helder te krijgen. Uit deze vragenlijsten komen tevens aanbevelingen voor de voortgang van de implementatie 1-zorgroute. Voor de volledige informatie wordt verwezen naar het verslag monitor 1-zorgroute.

7. Welke betekenis hebben de bereikte resultaten voor partners / betrokkenen bij het Initiatief?

Er zijn stappen gezet in het vorm geven van Passend Onderwijs voor het samenwerkingsverband WSNS Moergestel Oisterwijk.

Bijlage

Monitoring implementatie HGW/1-zorgroute

Fontys Fydes

Inleiding

Het werken met de 1-zorgroute is een manier om invulling te geven aan Passend Onderwijs. Het centrale uitgangspunt is het denken en handelen vanuit onderwijsbehoeften. Door middel van het handelingsgericht werken met groepsplannen en de koppeling met groeps- en leerlingenbesprekingen, wordt de zorg voor alle leerlingen planmatig en systematisch ingericht. Handelingsgericht werken met 1-zorgroute betekent pro-actief handelen en tegemoet komen aan de behoeften van alle leerlingen in de groep. Leerkrachten worden hierbij ondersteund door de intern begeleider.

Doelstelling Handelingsgericht werken met 1-zorgroute

Met 1-zorgroute worden de volgende doelen binnen school nagestreefd:

- Afstemming van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- Vroegtijdig signaleren van leerlingen die extra aandacht nodig hebben.
- Bieden van passende onderwijsarrangementen.
- Vergroten van competenties van leerkrachten.
- Geven van impulsen om de kwaliteit van het onderwijs en de zorg in school te verbeteren.
- Transparant maken en verbeteren van de zorgstructuur in school.
- Goede overgang waarborgen (van peuterspeelzaal naar groep 1, van groep 8 naar voortgezet onderwijs).
- Afstemmen met de schoolexterne zorg en ZAT.
- Afstemmen met de zorg binnen WSNS.

Uitgangspunten 1-zorgroute

Een van de uitgangspunten van 1-zorgroute is dat de leerkracht in de klas de beslissende factor is. Door het werken met groepsplannen stemt hij zijn onderwijs af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ze zorg die daaraan gekoppeld is wordt zoveel mogelijk binnen de klas gegeven. De interne begeleider ondersteunt en begeleidt de leerkracht bij de uitvoering en speelt een verbindende rol bij de externe begeleiding.

Binnen de 1-zorgroute worden, in onderlinge afstemming, stappen gezet op:

- Groepsniveau (onderwijsbehoeften leerlingen)
- Schoolniveau
- Bovenschoolniveau

Op groepsniveau wordt de cyclus 'Handelingsgericht werken' uitgevoerd. Scholen kiezen voor welke vakgebieden zij deze cyclus willen gaan uitvoeren.

Op schoolniveau vinden groepsbesprekingen en leerlingenbesprekingen plaats. Deze besprekingen richten zich op het verhelderen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen en het vaststellen hoe het beste met deze behoeften in de groep kan worden omgegaan. Ouders zijn een belangrijke partner in het hele proces. Hun inbreng wordt structureel meegenomen in de zorgstructuur van de school.

De leerlingenbespreking is de schakel naar de bovenschoolse zorg, zoals die bijvoorbeeld plaatsvindt bij een zorgadviesteam (ZAT). Voor externe begeleiding door een onderwijsadviesbureau geldt dit ook. Handelingsgerichte procesdiagnostiek en handelingsgerichte begeleiding op de werkvloer zijn hierbij mogelijkheden.

Zo biedt 1-zorgroute ook goede aanknopingspunten voor kwaliteitszorg in school. Daarbij wordt gekeken naar leeropbrengsten en de kwaliteit van het gegeven onderwijs.

Samenwerkingsverband WSNS Moergestel Oisterwijk

Binnen het samenwerkingsverband hebben 9 scholen zich voor het schooljaar 2010-2011 aangemeld voor de implementatie van 1-zorgroute. Het betreft de volgende scholen:

1. De Bienenkebolders
2. Darwin
3. De Kikkenduut
4. Den Akker
5. De Bunders
6. De Coppele
7. De Molenhoek
8. Mozaïk
9. De Toervogel

Op basisscholen De Bienenkebolders en De Coppele is dit schooljaar nog niet gestart. Deze scholen in het schooljaar 2011-2012 pas starten met het traject. Fontys Fydes zal deze scholen begeleiden in dit traject. De andere scholen zijn begeleid door Fontys Fydes. Op de basisscholen Darwin en Den Akker heeft Fontys Fydes samengewerkt met Fontys OSO

Fontys Fydes heeft een helder en doelgericht tweejarig traject ontwikkeld en toegepast om in een combinatie van scholing (o.a. oplossingsgericht werken) en implementatie (teamontwikkeling en ondersteuning IB-ers) de kwaliteit van de zorg op de scholen te verbeteren. In het schooljaar 2011-2012 start een tweede tranche scholen met de invoering van 1-zorgroute.

Opzet implementatietraject Fontys Fydes

In het implementatietraject is uitgegaan van *Invoering* en *Professionalisering*.

Invoering staat voor het uitvoeren van een aantal activiteiten volgens de draaiboeken van

1- Zorgroute. *Professionalisering* staat voor een aantal professionaliseringsbijeenkomsten, waarvan de inhoud gekoppeld is aan de vier fasen van de cyclus van handelingsgericht werken.

Invoering omvat een aantal bijeenkomsten met het team; bijeenkomsten met de Stuurgroep en bijeenkomsten met de intern begeleider.

Professionalisering vindt plaats in een aantal bijeenkomsten met de teams die aan de pilot deelnemen. De fasen *invoering* en *professionalisering* verlopen gelijktijdig.

De inhoud van de bijeenkomsten voor de leraren is gekoppeld geweest aan de 4 fasen van de cyclus Handelingsgericht werken. Om dit succesvol te kunnen doen is een basis nodig; van probleemgeoriënteerd denken naar oplossingsgericht denken; het volgen van de ontwikkeling van kinderen in relatie tot de leerlijnen; klassenmanagement en didactiek.

De inhoud van de bijeenkomsten van de directies en intern begeleiders is gekoppeld geweest aan hun rol van begeleider van veranderingsprocessen en hun behoeften aan consultatie en leren van elkaar.

Opbrengsten eerste jaar implementatie 1-zorgroute

De ervaringen met het werken met 1-zorgroute zijn positief. Scholen zijn in staat de zorg planmatig, afgestemd en doelgericht vorm te geven wat leidt tot hogere leeropbrengsten. Om de bevindingen goed te kunnen analyseren en vastleggen is er een digitale vragenlijst ingevuld door de betreffende adviseurs. In onderstaande uiteenzetting zijn de analyse, conclusies en aanbevelingen uitgewerkt.

Samenvatting vragenlijsten monitoring HGW/1-zorgroute

Schooljaar 2010-2011

**Uitgevoerd door
Fontys Fydes**

Algemeen

In het kader van de monitoring is er een digitale vragenlijst verspreid onder de uitvoerende adviseurs van Fontys Fydes om de stand van zaken helder te krijgen.

In deze samenvatting zijn de bevindingen van de adviseurs weergegeven betreft de begeleiding van de 9 scholen het samenwerkingsverband WSNS Moergestel Oisterwijk die zich hebben aangemeld voor de implementatie van HGW/1- zorgroute. Het betreft de volgende scholen

- De Bienenkebolders
- Darwin
- De Kikkenduut
- Den Akker
- De Bunders
- De Coppele
- De Molenhoek
- Mozaïk
- De Toervogel

Op basisscholen De Bienenkebolders en De Coppele is dit schooljaar nog niet gestart. Deze scholen in het schooljaar 2011-2012 pas starten met het traject. Fontys Fydes zal deze scholen begeleiden in dit traject. De andere scholen zijn begeleid door Fontys Fydes. Op de basisscholen Darwin en Den Akker heeft Fontys Fydes samengewerkt met Fontys OSO

De vragenlijst voor de adviseurs omvatte de volgende vragen:

1. Op welke manier wordt de HGW-1-zorgroute ingevoerd?
2. Welke fasen/stappen van het HGW-1-zorgroute zijn dit schooljaar doorlopen?
3. Welke activiteiten hebben dit jaar plaatsgevonden
4. wat zijn de eerste opbrengsten, bevindingen en ervaringen met betrekking tot de implementatie van HGW/1-zorgroute
5. Welke activiteiten zullen plaatsvinden in het volgende schooljaar (2011-2012)
6. Conclusies
7. Aanbevelingen

De antwoorden van de adviseurs zijn in deze samenvatting per onderdeel uitgewerkt. Uit deze vragenlijsten kunnen ook algemene conclusies worden getrokken. Tevens komen uit deze vragenlijsten aanbevelingen voort ten aanzien van de voortgang van de implementatie 1-zorgroute.

1. De invoering van HGW/1-zorgroute

Darwin	NTO-route
De Kikkenduut	BOX-route
Den Akker	BOX-route
De Bunders	Met de school zijn er nog geen duidelijke afspraken gemaakt welke route gevolgd zal worden. Het traject is tijdelijk stilgelegd. Er is een lichte voorkeur voor het materiaal van NTO route uitgesproken, maar dat is niet zeker.
De Molenhoek	BOX-route
Mozaïk	NTO-route (afgestemd op groepsplannen en wensen van de school)
De Toervogel	De 1-zorgroute wordt op maat ingevoerd. Hierbij wordt een combi gemaakt tussen de 2 manieren. In eerste instantie is gestart met de NTO-manier.

NB. Op basisscholen De Bienenkebolders en De Coppele is dit schooljaar nog niet gestart. De route die deze scholen gaan volgen is nog onbekend. Deze scholen zullen in het schooljaar 2011-2012 pas starten met het traject. Fontys Fydes zal deze scholen begeleiden in dit traject

2. Het doorlopen van de fasen

Darwin	Dit jaar heeft in het teken van het waarnemen en het begrijpen gestaan
De Kikkenduut	Trajectplanning met stuurgroep en Oriëntatiebijeenkomst in team
Den Akker	Alle stappen zijn doorlopen.
De Bunders	Stuurgroepoverleg en een oriënterende studieochtend in het team.

De Molenhoek	Trajectplanning met stuurgroep, Oriëntatiebijeenkomst in team, studiedag in team. Tijdens de studiedag wordt het model in vogelvlucht doorlopen.
Mozaïk	Dit jaar heeft in het teken van het begrijpen
De Toervogel	Dit jaar heeft in het teken van waarnemen gestaan.

3. Activiteiten schooljaar 2010-2011

Darwin	Stuurgroepoverleg, studiedagen FF, studiedagen OSO
De Kikkenduut	Stuurgroepoverleg, Plan van aanpak, en oriëntatiebijeenkomst team.
Den Akker	stuurgroepoverleg, studiedagen FF, studiedagen OSO, klassenbezoeken, groepsbesprekingen
De Bunders	Stuurgroepoverleg en oriëntatiebijeenkomst team.
De Coppele	intakegesprek en stuurgroepgesprek
De Molenhoek	Stuurgroepoverleg, Plan van aanpak, oriëntatiebijeenkomst en studiedag team.
Mozaïk	intakegesprek, stuurgroepgesprek en studieochtend (23 juni a.s.) voor het team.
De Toervogel	2 studiemomenten (1 teamvergadering en 1 studieochtend) en 3 stuurgroepoverleggen. Tussen stuurgroepoverleg 2 en 3 heeft een 'bezinningsbijeenkomst' gezeten met als thema 'verder: hoe?'

4. De opbrengsten, bevindingen en ervaringen

Darwin	Men is druk doende om de samenhang tussen landelijke ontwikkelingen, schoolontwikkeling en HGW duidelijk te maken. De meerwaarde van HGW wordt al wel ervaren, het praktisch handelen met de nieuwe formulieren vergt nog aandacht.
De Kikkenduut	De eerste ervaringen zijn positief, het team staat er positief in en de stuurgroep heeft het traject goed in beeld. De school heeft het traject een plaats gegeven in de eigen schoolontwikkeling en alle data ingepland. De directeur verwacht dat het team het vlot zal oppikken. De leraren hebben de structuur van de didactische overzichten als een meerwaarde benoemd. Omdat dit overzicht, eenduidigheid etc. nodig is in de school en nu ontbreekt.
Den Akker	Het traject is heel voortvarend aangepakt, met draagvlak binnen het team. De omslag naar denken in positieve / stimulerende factoren en in onderwijsbehoeften is voor een deel al gemaakt. Dit moet nog wel gaan bekliven.
De Bunders	Er blijkt op dit moment onvoldoende draagvlak te zijn in het team om te starten met 1-zorgroute of HGW. Daarnaast ontbrak een duidelijke koers, wat heeft geleid tot tijdelijk stilleggen van het traject. Er heeft in juni een gesprek plaatsgevonden met de projectleider (Tineke Jansen- de Valk) en de stuurgroep van de school. Afgesproken is dat na de zomervakantie een nieuwe adviseur start op de school. In de bijgestelde offerte zal de nadruk komen liggen op de ondersteuning van de stuurgroep. De eerste opdracht van de stuurgroep is om afstemming te bereiken tussen het gedachtegoed van 1- zorgroute/ HGW en de huidige ontwikkelingen binnen de school. Verder zal het accent gelegd worden op de ontwikkeling van de leraar op de werkvloer (groepsbesprekingen en klassenbezoeken).

De Molenhoek	<p>De school is goed gemotiveerd om 1-zorgroute in te voeren en wil hierbij ook ondersteuning. Er ontstond echter verwarring betreft de verwachtingen over en weer, vooral in de combinatie met een lopend traject over opbrengstgericht werken. De projectleider heeft in juni een gesprek gevoerd met de directeur van de school, een andere externe adviseur (richt zich op het opbrengstgerichte werken) en de nieuwe adviseur van de school.</p> <p>Er is afstemming bereikt tussen het opbrengstgericht en handelingsgericht werken, in plaats van stapelen, zoeken naar verbindingen.</p> <p>In de eerste helft van het schooljaar zal de andere externe adviseur met de school aan de slag gaan om het werken met groepsplannen te combineren met opbrengsten en doelen.</p> <p>In de tweede helft van het schooljaar zal de Fydes adviseur zich richten op de persoonlijke ondersteuning van de stuurgroepleden en leerkrachten bij het implementeren naar de klassensituatie door middel van groepsbesprekingen en groepsbezoeken (coach de coach).</p>
De Tovervogel	<p>Op een gegeven moment zijn team en adviseur in een impasse geraakt: wederzijdse verwachtingen bleken niet helder. Belemmerende factor: het ziek worden van de directeur. In het laatste stuurgroepoverleg is er na wisseling van adviseur een doorstart gemaakt naar het nieuwe schooljaar: het invullen van een deel van het groepsoverzicht gekoppeld aan de groepsoverdracht. En aansluiten bij de groepsplannen die de school al gebruikt.</p>

5. Activiteiten schooljaar 2011-2012

Darwin	<p>Het traject wordt voortgezet conform de NTO-aanpak. Alle genoemde activiteiten (stuurgroepoverleg, studiemomenten, groepsbesprekingen, klassenbezoeken) zullen worden ingezet.</p>
De Kikkenduut	<p>Stuurgroepoverleggen Studiedag Groepsplanbesprekingen klassenbezoeken evaluatieteambijeenkomst.</p>
Den Akker	<p>De resterende uren zullen waarschijnlijk worden ingezet voor groepsbesprekingen, klassenbezoeken en coaching van de IB-er. We moeten dit nog afspreken in de stuurgroep</p>
De Bunders	<p>Het is nog niet duidelijk hoe het traject er precies uit zal zien.</p>

De Molenhoek	Dat is nu nog niet duidelijk, de projectleider zal beginnen met overleg met de stuurgroep
Mozaïk	Stuurgroepoverleggen Teambijeenkomsten
De Tovervogel	Studiemomenten Stuurgroepoverleggen Groepsbesprekingen Groepsbezoeken

6. Conclusies op schoolniveau

Darwin	Bij de start van het traject werd er weerstand tegen de formulieren, het meerwerk, het niet synchroon lopen met Parnassys/ Esis ervaren. Leerkrachten ervaren dat ze moeite hebben met het benoemen van de positieve / stimulerende factoren, terwijl ze de problemen en belemmeringen zo kunnen oplepelen. Dat is echt een eye-opener. Daarna zijn ze echt bereid om te kijken naar onderwijsbehoeften. De vertaling naar de praktijk is wel weer even lastig. Het team is zeker bereid om verder te gaan met het implementatieproces.
De Kikkenduut	De eerste ervaringen en verwachtingen zijn positief.
Den Akker	Bij de start van het traject werd er weerstand tegen de formulieren, het meerwerk, het niet synchroon lopen met Parnassys/ Esis ervaren. Leerkrachten ervaren dat ze moeite hebben met het benoemen van de positieve / stimulerende factoren, terwijl ze de problemen en belemmeringen zo kunnen oplepelen. Dat is echt een eye-opener. Daarna zijn ze echt bereid om te kijken naar onderwijsbehoeften. De vertaling naar de praktijk is wel weer even lastig. Het team is zeker bereid om verder te gaan met het implementatieproces.

De Bunders	<p>Het was de vraag of op deze school voldoende draagvlak is om mee te doen met de scholen van het samenwerkingsverband.</p> <p>Hierover zijn in mei goede afspraken met de school gemaakt. Afstemming is bereikt. Uitgangspunt is een goede match tussen de huidige ontwikkelingen binnen de school en het gedachtegoed van 1- zorgroute/ HGW.</p>
De Molenhoek	<p>Het is belangrijk dat de adviseur en de stuurgroep steeds op één lijn zitten. Als de school ook opbrengsten in beeld wil hebben is het belangrijk om te bespreken waar precies de focus moet liggen. En hoe je een en ander precies wilt gaan doen. In juni zijn hierover duidelijke afspraken gemaakt tussen adviseur/ andere externe adviseur/ directeur en projectleider.</p>
Mozaïk	<p>Nog geen</p>
De Tovervogel	<p>Vol vertrouwen gaan we met een iets andere focus verder met de invoering van de 1-zorgroute.</p>

7. Aanbevelingen op schoolniveau

Darwin	<p>De overstap naar andere gebieden dan het gekozen onderwerp begeleiden door bijv. nog enkele stuurgroepbijeenkomsten, verspreid over een langere tijd (zgn. periodieke onderhoudsbeurten).</p>
De Kikkenduut	<p>Omdat het de boxroute is, is het van belang goed te letten op de motivatie van het team om te werken met overzichten en groepsplannen.</p>

Den Akker	De overstap naar andere gebieden dan het gekozen onderwerp begeleiden door bijv. nog enkele stuurgroepbijeenkomsten, verspreid over een langere tijd (zgn. periodieke onderhoudsbeurten).
De Bunders	De motivatie van de school goed in beeld brengen en hierop is gereageerd met een traject op maat.
De Molenhoek	Het traject is opnieuw uitgelijnd om het beter op maat te krijgen voor de school.
De Toervogel	Goed aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van de leerkrachten In eerste instantie bouw- ipv teambijeenkomsten Aandacht voor leiderschap

Algemene conclusies

- De adviseurs geven aan dat het belangrijk is dat bij de intake de verwachtingen van de school goed in kaart worden gebracht. Naar aanleiding van deze verwachtingen kan men vervolgens bekijken welk traject (handelingsgericht werken, 1-zorgroute of opbrengstgericht werken) het beste aansluit bij de wensen van de school.
- Een goede stuurgroep is van groot belang. Het is belangrijk dat de leden van de stuurgroep op een lijn zitten en dat er binnen de stuurgroep voldoende draagvlak is voor de uitvoering van het traject. Het is belangrijk dat deze stuurgroep de inhoud goed weet uit te dragen naar de rest van het team.
- Scholen zoeken naar verbindingen met andere schoolontwikkelingsonderwerpen. Met name het opbrengstgericht werken wordt vaak naar voren gebracht.
- Er is grote behoefte aan extra ondersteuning bij de scholen. De ondersteuning moet dan vooral betrekking hebben op het goed verder implementeren van de 1-zorgroute. De werkwijze moet verder verdiept worden (in de richting van handelingsgericht werken / onderwijsbehoeften) en de aanpak moet goed geborgd worden. Door een groot deel van de scholen wordt de behoefte aangegeven in de richting van ondersteuning op het opstellen van ontwikkelingsperspectieven en de professionalisering op specifieke inhoud.
- Verder is er behoefte aan verdere professionalisering van de stuurteams van de scholen.

Aanbevelingen voor het vervolg

Als algehele conclusie kan gesteld worden dat het implementatietraject HGW/1-zorgroute positief gewaardeerd wordt door de scholen die deel hebben genomen in het schooljaar 2010-2011. Wanneer de conclusies vanuit de monitor geanalyseerd en geïntegreerd worden komen de volgende aanbevelingen naar voren met betrekking tot de voortgang van het traject en de aanscherping van nieuwe implementatietrajecten HGW-1-zorgroute:

- In het implementatietraject HGW-1-zorgroute in 2010-2011 heeft het accent met name gelegen op de invoering van de structuur van 1-zorgroute in de huidige zorgstructuur op de scholen. Op dit moment is er een grote behoefte aan verdieping op het gebied van het handelingsgericht werken. De focus dient hierbij te liggen op het denken en werken vanuit onderwijsbehoeften van leerlingen. Voor het vervolg van het implementatietraject betekent dit dat ingestoken zal worden op de uitgangspunten van handelingsgericht werken zodat een optimale afstemming bereikt kan worden op onderwijsbehoeften. Mede vanuit de samenwerking van Fontys Fydes met NTO-Effekt liggen er mooie kansen om het concept van handelingsgericht werken verder te verdiepen op de scholen.
- Het is belangrijk om te investeren in het stuurteam van de school. Het stuurteam bewaakt intern de voortgang. Dit vraagt goede kennis van de systematiek van HGW/1-zorgroute en leiderschapsvaardigheden. Met de scholen kan op maat bekeken worden welke behoeften er op dit gebied zijn zodat hier in de begeleiding op ingestoken kan worden.
- De professionalisering zal meer ingebed moeten worden in het implementatietraject. De professionalisering zal dan gericht zijn op elementen van de verdieping handelingsgericht werken. Hierin ligt een mooie uitdaging voor Fontys OSO en Fontys Fydes. Het is daarbij belangrijk dat er steeds een koppeling gemaakt wordt naar de wensen en aandachtspunten van de school.